

SAMEN ZORGEN WE VOOR EEN PESTVRIJE SCHOOL

STOP PESTEN NU

Anti-pestprotocol

Inhoudsopgave

1. Antipestprotocol Dorenweerd college	3
2. Het mediation gesprek	6
3. Het kracht van de klas protocol	7
4. Digitaal pesten	8
5. Bijlagen	9
1. Anti pest protocol "Kracht van de klas".	
2. Voorbeeldverslag en afspraken n.a.v. mediationgesprek.	
3. Rol van mediator. En overzicht van de rollen van betrokkenen: docenten, mentor, leco, APC, teamleider, ouders en het intern ondersteuningsteam	
4. Invulling anti pest mentorlessen klas 1,2 en 3.	
5. juridische verantwoordelijk bij digitaal pesten.	
6. School doek met de omgangsregels te ondertekenen door brugklasleerlingen.	
7. Voorbeeld incident registratie voor het anti pestteam.	
8. Gesprek protocol gepeste en pester en hoeveel er zijn in een jaar.	
9. De klachtenregeling volgens de website van het Dorenweerd College (10,2)	

1. Antipestprotocol Dorenweerd College

Inleiding

Op het Dorenweerd College vinden wij het essentieel dat elke leerling zich veilig, geaccepteerd en gezien voelt. Pesten en buitensluiten staan haaks op de waarden die wij belangrijk vinden. Daarom zetten wij ons actief in voor een schoolklimaat waarin respect, inclusiviteit en verbondenheid centraal staan. We willen een school zijn waar je jezelf mag zijn en dat we (ter preventie) een positief leer- en leefklimaat stimuleren bieden- bijvoorbeeld door onze omgangsregels op school -, dat we jaarlijks het welbevinden van onze leerlingen hiervoor monitoren. Waar je je veilig voelt en waar we voor elkaar zorgen. Waar je fouten mag maken en ervan kunt leren. Een omgeving waarin je gezien wordt en meetelt.

Elke school heeft een antipestprotocol nodig waarin beschreven staat hoe wordt omgegaan met pestgedrag. Hoewel er geen vaste, algemeen geldende definitie van pesten bestaat, hanteren wij een praktische en empathische benadering: **we spreken van pesten wanneer iemand melding maakt van gedrag dat als kwetsend, structureel of onveilig wordt ervaren – met alle gevolgen van dien.** Het gevoel van de leerling die dit ervaart, nemen we serieus en vormt het uitgangspunt van onze aanpak.

De richtlijnen van het protocol zijn:

1. Zichtbaarheid: posters met een logo en het e-mailadres zijn zichtbaar in de school
2. Grenzen stellen
3. Duidelijke lijnen
4. Communicatie – confrontatie
5. Gemaakte afspraken opvolgen

Uitgangspunten

Een anti-pestprotocol werkt als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. De school is actief in het scheppen van een veilig en pedagogisch verantwoord klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. De school verzorgt pestpreventieve (les)activiteiten. Zie bijlage
3. We streven ernaar dat docenten en onderwijsondersteunend personeel pestsituaties kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. Als school hebben we een anti-pestprotocol, zodat alle betrokkenen (mentoren, lesgevende docenten en OOP) weten welke manier wordt gebruikt op school om pesten aan te pakken.
5. Op het Dorenweerd College hebben we twee vertrouwenspersonen en één anti-pest coördinator.

Preventieve maatregelen

1. Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Hierbij wordt het anti-pestprotocol besproken. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken, maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd. Hierbij worden de rol van de pester, de gepeste leerling, de meelopers en de andere leerlingen benoemd.
2. In de leerjaren 1 t/m 3 wordt aandacht besteed aan pesten in één of meerdere mentor lessen. De leerlingen maken aan het eind van deze les(sen) een aantal afspraken met elkaar. De invulling van deze lessen komt in de bijlage te staan. Dit is een groeidocument waar de komende periodes aan gewerkt zal worden.
3. Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij/zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Als een lesgevende docent vermoedens heeft of signalen van pestgedrag signaleert naar een leerling toe dan stelt hij of zij de mentor op de hoogte. Alle leerlingen ondertekenen in de mentorles van de school de leefregels. (Zie bijlage)

Rol van de mentor

De kans is groot dat een leerling zich als eerste bij de mentor meldt als diegene gepest wordt. Niet alle meldingen van pesten hoeven direct via het anti-pestprotocol opgepakt te worden. Een gesprek met de aangewezen pester, waarbij onderlinge afspraken worden gemaakt, kan voldoende zijn om de lucht te klaren. Is dit echter niet het geval, dan kan een mentor samen met de betrokken leerling en ouder(s)/verzorger(s) het antipestprotocol in werking laten treden.

De escalatieladder en de bijbehorende consequenties:

Indien blijkt uit de gesprekken met de leerlingen, observaties van docenten, medewerkers van school, vanuit leerlingen of ouder(s) dat deze leerlingen zich niet aan de afspraken houden, volgen de consequenties:

- 1 keer niet aan afspraken houden: blokdag
- 2 keer niet aan afspraken houden: blokweek
- 3 keer niet aan afspraken houden: interne schorsing
- 4 keer niet aan afspraken houden: interne schorsing / externe schorsing

Rol van alle betrokkenen

Mocht je vermoedens hebben dat een leerling gepest wordt, kom dan in actie. Indien het pestincident niet opgepakt kan worden door de mentor, wordt geadviseerd om een melding te maken bij de anti pest coördinatoren. Dit gaat d.m.v. het versturen van een mail met de melding door de leerling, bij voorkeur samen met diens ouder(s)/verzorger(s) of met de mentor opgesteld, aan pesten@dorenweerd.nl. De leerling wordt gevraagd om het pestverhaal op papier te zetten. De anti-pest coördinatoren pakken deze melding vervolgens op en nodigen de gepeste leerling uit voor een eerste gesprek, waarna het antipestprotocol in werking wordt gezet.

Stappenplan anti-pestprotocol:

1. Bij een melding (via het mailadres of via een collega) vragen wij in eerste instantie altijd om alles puntsgewijs op papier te zetten door degene die de melding maakt. Enerzijds helpt dit de melder om de ervaringen te structureren en anderzijds geeft dit verslag houvast voor het eerste gesprek. Dit wordt gemaaild naar het mailadres: pesten@dorenweerd.nl.
2. Elke melding wordt opgepakt door 2 personen (vier-ogen-principe) en er wordt een dossier aangemaakt (via Excel). zie bijlage.
3. Na binnenkomst van de mail vindt er een intern onderzoek plaats: wat weten we al van de melding? Bijvoorbeeld navraag doen bij de mentor, docenten, andere medewerkers;
4. Er vindt binnen een week een gesprek plaats met de gepeste leerling, mede op basis van hetgeen de leerling op papier heeft gezet. Ouder(s)/verzorger(s) worden op de hoogte gesteld hoe er met de melding wordt om gegaan.
5. Er zijn hierna twee mogelijkheden om met de melding aan de slag te gaan.

A) Mediation gesprek:

Er vindt een gesprek plaats met de pester(s), allemaal 1-op-1. Neem de tijd, stel W-vragen en vraag door. Deze stappen worden hierna beschreven als mediation. Het vervolg hiervan wordt beschreven verderop in het protocol bij punt 2.

B) Kracht van de klas:

Het anti pest protocol "kracht van de klas" wordt ingezet. Hierbij krijgen leerlingen uit de klas een kans om een medeleerling te helpen zich prettiger te voelen op school. Er wordt ingestoken op de specifieke kwaliteiten van de leerling in de supportgroep. Het vervolg hiervan wordt beschreven verderop in het protocol bij punt 3.

2. Het mediation gesprek

1. Er komt een melding binnen via pesten@dorenweerd.nl, vindt er een mediationgesprek plaats met de pester(s) met als doel afspraken te maken, naar voren te kijken en niet achterom. Voor de melder kan dit bedreigend voelen. Stel de leerling gerust en leg uit wat de consequenties voor pesters zijn als het pestgedrag niet stopt. Benadruk dat het niet de schuld is van de gepeste. Ouder(s)/verzorger(s) van alle partijen worden op de hoogte gesteld van het gesprek en de gemaakte afspraken;
2. Na het mediationgesprek vinden er opvolggesprekken plaats, met de volgende tussenpozen:
 - a. Gedurende 3 weken achter elkaar wekelijks op een vast tijdstip: een kort gesprek met de dezelfde samenstelling. Hier wordt besproken hoe het gaat, of iedereen zich aan de afspraken houdt of dat er sancties moeten volgen;**
 - b. Na 3 maanden vindt weer een vervolggesprek plaats;**
 - c. Indien nodig na die 3 maanden of indien er geruchten zijn tussentijds: opnieuw 3 weken achter elkaar een gesprek;**
 - d. Na 6 maanden een vervolggesprek;**
 - e. Na een jaar wordt de casus afgesloten.**
 - f. Bij geen verbetering zie bijlage.**
3. Rol van de mediator (anti-pestteam):
 - Geef aan wat het doel is van het gesprek: samen afspraken maken
 - Geef aan dat het gaat om gevoel en emotie
 - Probeer niet te beschuldigen, hou het gesprek open waar mogelijk
 - Kijk vooruit en niet (te veel) achteruit
 - Let op lichaamstaal
 - In de bijlage staat een voorbeeldverslag van het mediaton gesprek

3. Het "Kracht van de klas" protocol.

Werken met het anti pest protocol: "kracht van de klas".

1. Na een melding volgt er een gesprek met de mentor om het probleem helder te krijgen en welke leerlingen er in de supportgroep kunnen ondersteunen. De supportgroep bestaat uit maximaal 3 pesters, 3 positief ingestelde leerlingen en 3 leerlingen die de gepeste leerling vertrouwt. De supportgroep wordt uitgenodigd door 'kracht van de klas' instructeurs tijdens een les van de klas. De leerlingen in de supportgroep krijgen van de mentor te horen dat hij of zij een probleem heeft gesignaleerd over een leerling die zich niet prettig voelt in de klas. De leerlingen in de supportgroep zijn door de mentor uitgekozen omdat de mentor denkt dat deze leerlingen een verschil kunnen gaan maken. Er wordt door de groep gezocht naar een aantal (individuele) regels die het gevoel van de gepeste leerling kunnen verbeteren.
2. Door een diverse groep leerlingen in de supportgroep te plaatsen ontstaan er veranderingen in de gehele klas. Zo krijgt de pester de kans om zijn gedrag te veranderen i.p.v. dat de gepeste leerling een straf krijgt voor zijn gedrag. En er vormt zich een groepje in de klas die "speciaal door de mentor" geselecteerd zijn om te helpen. Elk lid van de supportgroep maakt een eigen haalbare afspraak om de mentor te helpen en als afronding van het gesprek wordt er een gezamenlijke afspraak door de groep gemaakt om elkaar eraan te blijven herinneren. De leerlingen wordt gevraagd of ze met ouder(s)/verzorger(s) willen delen dat ze de mentor kunnen helpen met een probleem.
3. Na 4 weken komt het groepje onder leiding van de instructeur en mentor samen om de voortgang en de "trotse" reacties van ouder(s)/verzorger(s) te bespreken.

Hoe het protocol geheel in zijn werking gaat staat vermeld in de bijlage.

Hieronder een overzicht in een flow chart van de te nemen stappen.

4. Digitaal pesten

Wat is digitaal pesten?

Digitaal pesten is het pesten of misbruiken van iemand via het internet en/of mobiele telefoon. Digitaal pesten kan nog veel schadelijker zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders makkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet/social media veel groter is. Tegelijkertijd komen leerlingen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking. Wanneer er sprake is van digitaal pesten dan kan dit ook gemeld worden via de mail pesten@dorenweerd.nl. Daarna zullen de anti pest coördinatoren het oppakken volgens het protocol. Voor meer informatie zie de bijlage.

Hoe wordt er gepest?

- pestberichten via mail of social media versturen (beledigingen, beschuldigingen, roddelen)
- stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het sturen van haatdragende berichten via mail, chatrooms of social media
- ongewenst contact met vreemden
- sexting: beelden die ontvangen worden kunnen opgeslagen worden en te zijner tijd misbruikt worden
- online chantage (bv. door middel van foto's)
- hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook het uit naam van een ander versturen van mogelijk schadelijke berichten

Aandachtspunten bij digitaal pesten

1. Bewaar de berichten. Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (selecteren en kopiëren, afdrukken, gesprekken opslaan);
2. Blokkeren van de afzender. Leg de leerling zo nodig uit hoe hij de afzender kan blokkeren;
3. Probeer de dader op te sporen. Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator of de systeembeheerder. Het is mogelijk om van het IP-adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden. Berichten via sociale media zijn vaak via een persoonlijk profiel gestuurd en daardoor is de zender vaak direct zichtbaar;
4. Neem contact op met de ouder(s)/verzorger(s) van de gepeste leerling. Geef de ouder(s)/verzorger(s) voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen met betrekking tot het digitaal pesten. Geef de ouder(s)/verzorger(s) zo nodig het advies contact op te nemen met andere ouder(s)/verzorger(s) en met de politie. Als school kunnen wij geen aangifte doen; dit moeten ouder(s)/verzorger(s) zelf doen.

Bijlagen

1. Anti pest protocol "Kracht van de klas".
2. Voorbeeldverslag en afspraken n.a.v. mediationgesprek.
3. Rol van mediator. En overzicht van de rollen van betrokkenen: docenten, mentor, leco, APC, teamleider, ouders en het intern ondersteuningsteam
4. Invulling anti pest mentorlessen klas 1,2 en 3.
5. juridische verantwoordelijk bij digitaal pesten.
6. School doek met de omgangsregels te ondertekenen door brugklasleerlingen.
7. Voorbeeld incident registratie voor het anti pestteam.
8. Gesprek protocol gepeste en pester en hoeveel er zijn in een jaar.
9. De klachtenregeling volgens de website van het Dorenweerd College (10,2)

Anti pest protocol "Kracht van de klas"

Het "**Kracht van de klas**"-programma is een interventiemethode die wordt gebruikt om pesten op scholen te voorkomen en aan te pakken. Het is gebaseerd op het idee dat de focus niet moet liggen op het straffen van de pesters, maar op het veranderen van het groepsgedrag door de (support) groep als geheel te betrekken.

Het doel is om een positieve en ondersteunende groepsdynamiek te creëren, zodat pesten niet meer voorkomt. En het geeft de pesters een kans om zijn of haar gedrag positief te veranderen.

Hoe werkt het "Kracht van de klas"-programma?

1. **Identificatie van het probleem:** Wanneer er een melding van pesten is, wordt er eerst gekeken naar de situatie en wordt de mentor op de hoogte gebracht.

Het is belangrijk dat het gepeste leerling zich gehoord voelt en dat de ernst van de situatie goed wordt ingeschat. Dit gebeurt vaak door gesprekken met het gepeste leerling, de mentoren en andere betrokkenen. Via het mailadres pesten@dorenweerd.nl kan de leerling (in samenwerking met de mentor en/of ouder(s)/verzorger(s)) een korte situatieschets geven en een hulpvraag. Ouder(s)/verzorger(s) van de gepeste leerling moeten op de hoogte worden gebracht en instemmen met het inzetten van een "Kracht van de klas" interventie.

2. **Samenstellen van een supportgroep:** de mentor neemt via het mailadres contact op met de anti pest coördinator, en het ondersteuningsteam. Er wordt gezocht naar een gezamenlijk moment om elkaar te spreken en de situatie helder te hebben. Daarna wordt er een supportgroep samengesteld met de mentor.

Een supportgroep bestaat uit:

- Maximaal 3 pesters.
- Maximaal 3 leerlingen die een positieve instelling hebben.
- Maximaal 3 leerlingen die de gepeste leerling kennen.

Er wordt een moment gezocht wanneer de mentor en de "Kracht van de klas" instructeur, tijdens de les van de klas, het supportgroepsgesprek gaan voeren. De instructeur boekt een gespreksruimte.

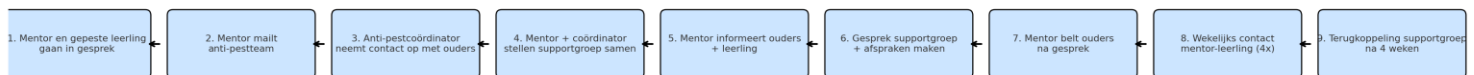
3. **Het gesprek met de supportgroep:** De leerlingen die door de mentor zijn uitgekozen worden uit de les gehaald. De gepeste leerling is ervoor op de hoogte gesteld door de mentor dat het gesprek op dit moment plaats gaat vinden. De groep wordt in een gespreksruimte ontvangen met thee en koekjes/snoepjes en nemen plaats rond de "ronde"tafel. De instructeur opent het gesprek met de reden van dit gesprek met de zin: We zitten hier samen omdat de mentor een probleem heeft. De mentor ervaart dat er momenteel een leerling in de klas zit die met veel tegenzin naar school gaat. Uit antwoorden van de leerlingen komt de naam boven en gaat het gesprek volgens de methode verder.

Belangrijk detail: De leerlingen die gepest hebben, worden niet direct beschuldigd of gestraft. In plaats daarvan worden ze aangesproken zonder dat hen de schuld wordt gegeven. Ze worden gevraagd om naar het probleem te kijken vanuit het perspectief van de gepeste leerling. Dit gesprek heeft als doel om de empathie van de daders aan te spreken en hen te laten inzien dat hun gedrag schadelijk is.

4. **Oplossen van het probleem:** De nadruk ligt op het zoeken naar gezamenlijke oplossingen. De groep wordt aangemoedigd om afspraken te maken over hoe ze het gepeste leerling kunnen ondersteunen en de pesters kunnen helpen hun gedrag te veranderen. Elk lid van de groep geeft één reden of oplossing om het voor de gepeste leerling makkelijker te maken op school. De mentor noteert de gemaakte afspraken. Het is belangrijk dat het gevoel van groepsverantwoordelijkheid groeit en dat je als pester de kans krijgt om het gedrag positief te veranderen.

5. **Complimenten:** Door in de supportgroep geen daders aan te wijzen en te straffen maar samen tot een positieve aanpak te komen heeft de kans van slagen voor de supportgroep een hoger rendement. In het gesprek wordt er door de instructeur, met bijval van de mentor, vooral positieve complimenten gegeven. Zinnen als: De mentor heeft jou uitgekozen omdat we denken dat jij, met jou kwaliteiten, een verschil kunnen maken. In de afronding wordt er gevraagd of je als support lid dit gesprek thuis wilt delen en wat dan waarschijnlijk de reacties zouden zijn. Ouder(s)/verzorger(s) zullen positief (verrast) zijn omdat de leerling in zijn kracht gezet is.
6. **Nazorg:** Aan het einde van het gesprek wordt er door de groep afgesproken waarom de leerling deze les gemist hebben en met de mentor hebben gezeten. Om te voorkomen dat het gesprek plaats heeft gevonden, omdat er een leerling in de klas zit die gepest wordt te helpen. Dit draagt bij aan de veiligheid van de gepeste leerling.

Na het groepsgesprek wordt het proces verder gevolgd. Dit betekent dat er aandacht wordt besteed aan de uitvoering van de gemaakte afspraken, er een terugkoppeling is geweest met de ouder(s)/verzorger(s), en dat er regelmatig (na vier weken komt de supportgroep tijdens een mentoruur kort samen) wordt teruggeblikt om te zien of de situatie daadwerkelijk is verbeterd. Dit voorkomt dat het probleem terugkomt.

Kenmerken van het "Kracht van de klas"-programma:

- **Geen schuld:** De aanpak richt zich niet op schuld of straf, maar op het herstellen van de situatie door samenwerking en bewustwording.
- **Positieve groepsdynamiek:** Het programma werkt met de groep als geheel om een gezonde en ondersteunende omgeving te creëren.
- **Empathie:** Er wordt veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van empathie bij de leerlingen, zowel bij de gepeste leerlingen als bij de daders.
- **Oplossingsgericht:** Het doel is om een blijvende verandering te creëren, waarbij de groep leert hoe ze pesten kunnen voorkomen en elkaar kunnen ondersteunen.

Dit programma heeft als doel niet alleen het probleem van pesten op korte termijn aan te pakken, maar ook de sociale vaardigheden van leerlingen te verbeteren en te zorgen voor een langdurige verandering in de groepsdynamiek.

Bijlage 2: **Voorbeeldverslag en afspraken n.a.v. mediationgesprek**

Datum:

Situatieschets

Namen leerlingen:

Casushouder(s)/verzorger(s):

Vervolg:

- 1e gesprek: gepeste leerling (1 op 1 gesprek)

Bespreek hetgeen het gepeste leerling op papier/ de mail heeft gezet in de melding. Wat is er aan de hand, wat is de rol van de verschillende betrokkenen, inclusief van zichzelf. Wat is het doel van de leerling? Bespreek het vervolg: eerst 1 op 1 gesprek tussen mediator en pester, daarna met z'n allen.

- 2e gesprek: pester (1 op 1 gesprek)

Vertel dat er een melding is geweest en dat dit besproken moet worden. Deel de informatie vanuit het verhaal dat op papier is gezet (anoniem) en het gesprek met het gepeste leerling. Weet de pester waar en over wie het gaat? Zo niet, dit aangeven. Bespreek vervolg: samen in gesprek om afspraken te bepalen

Beschrijf kort wat is besproken.

- 3e gesprek: pester (1 op 1 gesprek)

Vertel dat er een melding is geweest en dat dit besproken moet worden. Deel de informatie vanuit het verhaal dat op papier is gezet (anoniem) en het gesprek met het gepeste leerling. Weet de pester waar en over wie het gaat? Zo niet, dit aangeven. Bespreek vervolg: samen in gesprek om afspraken te bepalen

Beschrijf kort wat is besproken.

Mediation gesprek (alle betrokkenen bij elkaar)

Datum:

Aanwezig:

Beschrijf kort wat er onderling nog besproken worden.

Gemaakte afspraken:

1.
2.
3.

De komende drie weken vindt er steeds een evaluatiegesprek plaats om te checken hoe het gaat. De eerste afspraak (*een week na mediation gesprek*) is op, met De twee vervolggesprekken zijn op (*twee en drie weken later*).....

De ouder(s)/verzorger(s) van de betrokken leerling(en) zijn telefonisch/via de mail op de hoogte gesteld van de gesprekken en afspraken en krijgen de afspraken op de mail toegestuurd. Het is fijn als ouder(s)/verzorger(s) hier ook met hun kind over in gesprek gaan en helpen de juiste keuzes te maken en het pestgedrag te stoppen.

Indien blijkt uit de gesprekken met de leerlingen, observaties van docenten, medewerkers van school, vanuit leerlingen of ouder(s) dat deze leerlingen zich niet aan de afspraken houden, volgen de consequenties:

- 1 keer niet aan afspraken houden: blokdag
- 2 keer niet aan afspraken houden: blokweek
- 3 keer niet aan afspraken houden: interne schorsing
- 4 keer niet aan afspraken houden: interne schorsing / externe schorsing

Bijlage 3:

Rol van mediator:

- Geef aan wat het doel van dit gesprek: samen afspraken te maken.
- Geef aan dat het om gevoel en emotie gaat
- Ga geen vingertje wijzen
- Beschuldig niemand
- Kijk vooruit en niet achteruit
- Let op lichaamstaal

Indien je merkt dat iemand er ongeïnteresseerd bij zit: spreek eventueel ook je eigen mogelijke vermoedens uit b.v. "Het moet niet zo zijn dat je andere vrienden de opdracht geeft met pesten door te gaan."

Overzicht van de rollen van betrokkenen: docenten, mentor, leco, APC, teamleider, ouders en het intern ondersteuningsteam.

- Docenten: signaleren van eventueel pestgedrag. Bij herhaaldelijke signalen stelt de docent de mentor via de mail met daarbij in de CC de leerling coördinator.
- Mentor: Eerste aanspreekpunt voor de lesgevende docenten en onderhoudt de gesprekken met de (gepeste) mentor leerling.
- Leerling coördinator (LeCo): Wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van de leerlingen uit het team. De Anti pest coördinatoren kunnen om meer informatie vragen bij de leerling coördinator ter voorbereiding op de gesprekken.
- De anti pest coördinatoren (APC): De anti pest coördinatoren worden benaderd door één van de drie betrokkenen hierboven. Daarna wordt er informatie ingewonnen en advies gegeven over de te nemen stappen. Na een melding via het mailadres wordt één van de twee mogelijkheden (mediation of kracht van de klas) ingezet.
- Teamleider: wordt door de LeCo en de APC op de hoogte gehouden van de situatie. Volgt er na de mediation nog ongewenst gedrag van de pester(s) dan zal de Teamleider overgaan tot de te geven straffen volgens de incidentenladder.
- Ouders: Wanneer ouders vanuit school of vanuit hun kind signalen ontvangen over pestgedrag dan stellen ze samen met de leerling een mail op voor de anti pest coördinatoren.
- Intern ondersteuningsteam:

Bijlage 4:

Invulling anti pest mentorlessen klas 1,2 en 3

Hier zijn voorbeelden van **mentorlessen voor leerjaar 1, 2 en 3** in het voortgezet onderwijs. Ze zijn afgestemd op de ontwikkelingsfase van de leerlingen en sluiten aan bij thema's als groepsvorming, zelfbeeld, sociale veiligheid en keuzes maken.

1 🧑🎓 Leerjaar 1 – Brugklas

Thema: Groepsvorming & kennismaking

📌 Lesvoorbeeld: "De klas als team"

- **Doel:** Leerlingen leren elkaar beter kennen en bouwen aan een positieve groepssfeer.
- **Activiteit:**
 - IJsbrekers of kennismakingsspelletjes (zoals: "Wat heb jij in je tas?" of "Wie ben ik?").
 - Maak samen een klassenposter: "Zo willen wij met elkaar omgaan".
 - Reflectiegesprek over: Wat vind jij belangrijk in een veilige klas?

📌 Lesvoorbeeld: "Wat is pesten eigenlijk?"

- **Doel:** Begrijpen wat pesten is, wat de gevolgen zijn en hoe je het kunt herkennen.
- **Activiteit:**
 - Video (bijv. van Stichting Stop Pesten Nu) + klassengesprek.
 - Situaties bespreken: wat is pesten, wat is plagen?
 - Opstellen van een anti-pest-afspraken met de klas.

2 🧑🎓 Leerjaar 2

Thema: Zelfvertrouwen & sociale relaties

📌 Lesvoorbeeld: "Wat maakt jou uniek?"

- **Doel:** Leerlingen ontdekken hun sterke kanten en vergroten hun zelfkennis.
- **Activiteit:**
 - Opdracht: schrijf 3 dingen op waar je trots op bent.
 - Klasgenoot geeft complimenten op post-its.
 - Nabespreking: hoe voelt het om iets aardigs over jezelf te horen?

📌 Lesvoorbeeld: "Online gedrag & groepsdruk"

- **Doel:** Bewustwording van hoe je online met elkaar omgaat.
- **Activiteit:**
 - Casusbespreking: "Iemand deelt een gênante foto in de groepsapp..."
 - In groepjes bespreken: wat doe je? Wie spreek je aan?
 - Klasregels opstellen voor sociale media en groepsapps.

3 🧑🎓 Leerjaar 3

Thema: Keuzes maken & verantwoordelijkheid nemen

📌 Lesvoorbeeld: "De kracht van keuzes"

- **Doel:** Inzicht krijgen in de gevolgen van je keuzes, zowel sociaal als praktisch.
- **Activiteit:**
 - Scenario's: "Wat doe je als je ziet dat iemand wordt buitengesloten?"
 - Bespreek verschillen tussen toekijken, meelopen of ingrijpen.
 - Leerlingen schrijven op: "Wat voor klasgenoot wil ik zijn?"

📌 Lesvoorbeeld: "Je plek in de groep"

- **Doel:** Inzicht in groepsrollen en hoe je die kunt beïnvloeden.
- **Activiteit:**
 - Sociogram maken (anoniem invullen: met wie ga je graag om?).
 - Klasbespreking over de uitkomst (geanonimiseerd).
 - Gesprek over: hoe zorgen we ervoor dat niemand zich buitengesloten voelt?

Mentorles Leerjaar 1 – De klas als team

Doel van de les: Leerlingen leren elkaar beter kennen en bouwen aan een positieve groepssfeer.

Duur: 50 minuten

Benodigdheden: Stiften, groot vel papier of whiteboard, werkblad per leerling

Lesopbouw

Introductie – Waarom praten we hierover? (5 minuten)

Vertel waarom een veilige klas belangrijk is.

Kennismakingsopdracht – 'Wat hebben we gemeen?' (10 minuten)

Leerlingen zoeken klasgenoten op met wie ze iets gemeen hebben.

Klassengesprek – Wat is een fijne klas? (10 minuten)

Bespreek wat een klas prettig of juist onprettig maakt.

Werkblad invullen – 'Zo willen wij met elkaar omgaan' (15 minuten)

Individueel invullen, daarna klassikaal bespreken.

Gezamenlijk klassencontract opstellen (10 minuten)

Top 5 afspraken formuleren en ondertekenen.

Werkblad

Naam: _____ | Klas: _____

1. Wat vind jij belangrijk in een fijne klas?
2. Wat maakt een klas juist niet fijn?
3. Hoe wil jij dat anderen met jou omgaan?
4. Wat ga jij zelf doen om bij te dragen aan een goede sfeer?

Mentorles Leerjaar 2 – Online gedrag & groepsdruk

Doel van de les: Leerlingen worden zich bewust van groepsdruk en hoe je online met elkaar omgaat.

Duur: 50 minuten

Benodigdheden: Beamer (optioneel), stiften, werkblad per leerling

Lesopbouw

1. Introductie: Wat is groepsdruk? (5 minuten)
Korte uitleg en voorbeelden.
2. Casus bespreken (10 minuten)
Bijv.: 'Iemand deelt een gênante foto in de groepsapp...'
3. Groepsdiscussie (10 minuten)
Wat doe je? Wie spreek je aan?
4. Werkblad invullen (15 minuten)
Persoonlijke reflectie over online gedrag.
5. Klasregels voor online gedrag (10 minuten)
Gezamenlijk opstellen en ophangen in het lokaal.

Werkblad

Naam: _____ | Klas: _____

1. Wat zou jij doen als je iets vervelends ziet in een groepsapp?
2. Hoe wil jij dat anderen online met jou omgaan?
3. Wat vind jij acceptabel en wat niet op sociale media?
4. Wat kun jij doen als je ziet dat iemand gepest wordt online?

Mentorles Leerjaar 3 – De kracht van keuzes

Doel van de les: Leerlingen denken na over hun eigen rol in sociale situaties en de gevolgen van keuzes.

Duur: 50 minuten

Benodigdheden: Werkblad per leerling, whiteboard

Lesopbouw

1. Introductie – Keuzes maken (5 minuten)
Uitleg over het belang van keuzes in sociale situaties.
2. Scenario's bespreken (10 minuten)
Bijv. iemand wordt buitengesloten, wat doe jij?
3. Groepsgesprek (10 minuten)
Toekijken, meelopen of ingrijpen?
4. Werkblad invullen (15 minuten)
Persoonlijke reflectie op eigen rol.
5. Klassikale terugkoppeling (10 minuten)
Wat voor klas willen we zijn? Wat verwachten we van elkaar?

Werkblad

Naam: _____ | Klas: _____

1. Beschrijf een situatie waarin je moest kiezen tussen toekijken of iets zeggen.
2. Wat vind jij een goede keuze in zo'n situatie?
3. Wat zou je anders doen als je terug kon gaan?
4. Wat voor klasgenoot wil jij zijn?

- * Zet het onderwerp 'pesten' een keer per maand op de agenda en zorg dat er aandacht voor blijft.
- * Praat in de klas aan het begin van het schooljaar over o.a. de onderwerpen ADHD, Authisme, Racisme, LGBTIQA etc. → er ontstaat begrip van de leerlingen
- * Nodig een expert uit om te praten in een klas waar er regelmatig 'iets' speelt rond pestgedrag
- * Nodig de politie uit om te praten over de gevaren van cyberpesten

Oefeningen:

bijvoorbeeld tijdens de lessen Nederlands of levensbeschouwing

- * Wat is het verschil tussen plagen en pesten?
- * Noem 3 namen van wie je denkt dat er gepest wordt, noem 3 namen van wie je denkt dat hij of zij pest.
- * 3 verschillende groepen: brief schrijven aan een slachtoffer, aan een pester en mogelijke oplossingen aandragen → nadenken over het onderwerp
- * Hoe voelt pestgedrag?
- * Toon enkele filmpjes en interviews van onze website

Bijlage 5:

juridische verantwoordelijk bij digitaal pesten.

Een school heeft **geen volledige juridische verantwoordelijkheid** voor wat leerlingen buiten schooltijd doen, **maar wél een zorgplicht** – zeker als het pestgedrag invloed heeft op de veiligheid of het welzijn van leerlingen **binnen** de school.

Wat moet een school doen?

Volgens de Nederlandse wet (o.a. uit de Wet veiligheid op school en het Burgerlijk Wetboek):

- **Zorgplicht:** Scholen zijn verplicht te zorgen voor een sociaal veilig schoolklimaat.
- Als er **signalen** zijn dat een leerling buiten school wordt gepest (bijvoorbeeld online), dan moet de school:
 - Het serieus nemen;
 - In gesprek gaan met betrokken leerlingen en ouder(s)/verzorger(s);
 - Maatregelen nemen als het gedrag invloed heeft op het leerklimaat of de schoolveiligheid.

Wat valt niet direct onder verantwoordelijkheid?

- Pesten dat **geen link heeft met school**, en dat volledig plaatsvindt buiten school en zonder betrokkenheid van medeleerlingen of schoolactiviteiten.
- In zulke gevallen kunnen ouder(s)/verzorger(s) zelf naar politie of andere instanties stappen, maar school is dan niet verplicht om in te grijpen.

Let op bij online pesten:

Cyberpesten via sociale media vervaagt de grens tussen 'binnen' en 'buiten' school. Als de gevolgen (angst, verdriet, isolatie) **zichtbaar zijn op school**, dan is de school verplicht actie te ondernemen, ook al vindt het pesten technisch gezien buiten school plaats.

Bijlage 6:

School doek met de omgangsregels te ondertekenen door brugklasleerlingen.

Bijlage 7:

Voorbeeld incident registratie voor het anti pestteam.

Excellijst voor werkgroep - Excel

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1												
2		2023										
3												
4	Naam	Melding	Binnenkomst	1e gesprek	Naam/namen	2e gesprek	3e gesprek	Opvolging	Opvolging	Afsluiting		
5			Mail	slachtoffer	pester(s)	pester(s)	Mediation	3 maanden	half jaar	na 1 jaar		
6	Shirley Rijken Rapp	15-jan	22-jan	25-jan	Marie	26-jan	28-jan	28-apr	28-okt	28-jan		
7					Anita					2024		
8												
9	Peter Kempeneers	9-feb	16-feb	26-feb	Joeri	26-feb	27-feb	27-mei	3-sep	27-feb		
10			23-feb		Klaas	26-feb				2024		
11												
12	Linda Kirkels	12-feb	19-feb		Sandra							
13			Afgerond									
14												
15	Idy van Hoek	13-mrt	20-mrt	16-mrt	Wendy	17-mrt						
16			15-mrt		Karien	17-mrt						
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												

2023 2024

Bijlage 8:**Gesprek protocol gepeste en pester en hoeveel er zijn in een jaar.****Totaal traject per casus van 1 jaar in uren: +/- 5 uur*****(in uitzonderlijke situaties maximaal 6 uur)***

* Binnenkomst mailtje + onderzoek doen	: 15 minuten
* Gesprek slachtoffer	: 1 uur
* Gesprek pester van 1 uur per pester	: 1 uur
* Mediation gesprek	: 1 uur
* 3 opvolggesprekken van 15 minuten (over 3 weken verspreid)	: 45 minuten
* 1 opvolggesprek na 3 maanden	: 15 minuten
* 1 opvolggesprek na een half jaar	: 15 minuten
* Afsluitingsgesprek na een jaar na start	: <u>15 minuten</u>

Totaal : 4 uur 45